

**SELOSTUS YLEISVENÄLÄISEN TpKK:n
JA KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON TYÖSTÄ
YLEISVENÄLÄISEN TpKK:n VII KOKOONPANON
ENSIMMÄISELLÄ ISTUNTOKAUDELLA ⁶⁹
HELMIKUUN 2 pnä 1920**

Toverit, selostukseni Kansankomissaarien Neuvoston, Yleisvenäläisen TpKK:n ja sen tehtäviä istuntojen välisenä aikana hoitaneen Yleisvenäläisen TpKK:n Puhemiehistön työstä jakautuu luonnostaan kahteen perusosaan: ensinnäkin kansainvälistä politiikkaa, Neuvostotasavallan kansainvälistä asemaa koskevaan osaan ja toiseksi sisäistä rakennustyötä ja taloudellisia perustehtäviä koskevaan osaan. Sallikaa minun esittääkin tässä järjestyksessä tärkeimmät tosiasiat kuluneen toimintakauden, t.s. kahden viime kuukauden aikaisesta työstämme.

Mitä tulee Neuvostotasavallan kansainväliseen asemaan, niin tässä suhteessa ovat määräävinä perustekijöinä olleet Punaisen Armeijan menestykset. Te tiedätte, että Koltshakin armeijan viimeiset rippeet on tuhottu Kaukoidässä melkein kokonaan, samalla kun Japanin ja Amerikan, muodollisesti keskenään liitossa olevien valtioiden välillä ilmenee yhä selvemmin kilvoittelua, vihamielisyyttä, joka estää niitä ryynnistämästä kaikella voimallaan Neuvostotasavaltaa vastaan. Judenitshin joukkojen tuhoamisella, Novotsherkasskin ja Donin Rostovin valloituksella etelässä tammikuun alussa on niiden asevoimien pääosalle annettu niin ratkaiseva isku, että Neuvostotasavallan sotatilanne on muuttunut aivan radikaalisesti, ja vaikka sota ei olekaan vielä päätynyt, on kaikille valtioille siitä huolimatta käynyt selväksi, että niiden entiset toiveet Neuvostotasavallan sotilaallisen voiman musertamisesta ovat täydellisesti rauenneet.

Tietoisuus tästä Neuvostotasavallan kansainvälisen aseman radikaalisesta muutoksesta kävi ilmi radioteitse meille

lähetetystä liittoutuneiden Korkeimman neuvoston päätöksestä (jota ei ole ilmoitettu virallisesti). Liittoutuneet tekivät mainitun päätöksen tammikuun 16 p:nä ja siinä on sanottu, että Neuvostotasavallan saarto lopetetaan. Korkein neuvosto teki päätöksen, jonka tärkeimmässä osassa sanotaan: (l u k e e)⁷⁰.

Minun ei tarvitse arvostella tähän sanamuotoon sisältyvää diplomatiaa, se on liiankin silmäänpistävää, niin ettei kannata ryhtyä puhumaan siitä, että liittoutuneiden suhde Venäjään ei ole muuttunut. Jos liittoutuneet käsittävät politiikkansa siten, että saarron lopettaminen ei ole entisen politiikan muuttamista, niin sillä ne paljastavat, että niiden politiikka on vailla pohjaa. Meistä taas on tärkeää tuon päätöksen taloudellinen eikä poliittinen puoli. Saarron lopettaminen on tosiasia, jolla on suuri kansainvälinen merkitys, ja osoittaa, että on alkanut sosialistisen vallankumouksen uusi vaihe. Saarto näet oli itse asiassa koko maailman imperialistien tärkein, todella vahva ase Neuvosto-Venäjän nujertamiseksi.

Edellisessä Neuvostojen edustajakokouksessa jouduin jo tähdentämään ja kehittämään ajatusta, että taistelu Neuvosto-Venäjää vastaan ei ole johtanut vain siihen, että Ranskan, Englannin ja muiden kehittyneiden maiden työläiset ja talonpojat ovat pakottaneet luopumaan taistelusta, vaan se on johtanut myös siihen, että noissa maissa pikkuporvarilliset väestöjoukot ovat ryhtyneet oppositioon saartoa vastaan. Ja tuollainen väestön keskikerrosten oppositio Englannin ja Ranskan kaltaisissa maissa ei tietenkään ole voinut olla vaikuttamatta kansainvälisten imperialistien politiikkaan. Tuntien noiden imperialistien diplomaattisuuden me emme voi odottaa heidän käyttäytyvän vilpittömästi, ilman minkäänlaisia varauksia, haluamatta palata takaisin siihen mitä on ollut, koettamatta jonkin viekkauksen avulla saada läpi entistä politiikkaansa, sitä, jota he eivät voi nyt harjoittaa avoimesti. Mutta on sanottava, että suurin piirtein olemme saavuttaneet suunnattomia voittoja ja olemme lyöneet liittoutuneiden käsistä aseensa, joka oli vain niillä, nimittäin laivaston; olemme lyöneet sen siitä huolimatta, vaikka horjuvat ainekset pelottelivat meitä puheillaan laivaston voittamattomuudesta. Poliittisten suhteiden kehitys kuitenkin näytti, että tuo voittamatonkin laivasto on osoittautunut kykenemättömäksi taistelemaan

meitä vastaan. Me pakotimme imperialistiset vallat luopumaan tuon aseiden käytöstä, vaikkei meillä ole mahdollisuutta tehdä sotilaallista vastarintaa merellä.

Tämä politiikan muuttuminen kansainvälisessä mitassa ei luonnollisestikaan tunnu heti, mutta tosiasia on se, että olemme joutuneet yleismaailmallisten valtioidenvälisen suhteiden vaikutuspiiriin, mikä tekee mahdolliseksi saada apua kehittyneimmiltä mailta. Noiden maiden talouden ja finanssien tila on tietenkin kovin surkea, ne kaikki ovat menossa alamäkeen, emmekä me voi toivoa paljoakaan, mutta koska meillä on mahdollisuus kehittää teollisuuttamme, voimme kuitenkin luottaa saavamme koneita tuotantoa varten, koneita teollisuutemme jälleenrakentamista varten. Ja mikä tärkeintä, saarto, jonka avulla meidät oli täydellisesti eristetty, eristetty kehittyneimmistä maista, tuo saarto on murrettu.

Sen jälkeen kun liittoutuneiden neuvoston oli pakko luopua tuosta aseesta, olemme saavuttaneet jatkuvasti voittoja ulkopolitiikan alalla, ja merkittävin näistä voitoista on se, että olemme saaneet aikaan rauhansopimuksen Eestin kanssa. Saimme tänään Joffelta ja Gukovskilta ilmoituksen, jossa sanotaan: „Tänään helmikuun 2 p:nä kello kaksi yöllä Moskovan aikaa allekirjoitettiin rauha Venäjän ja Eestin välillä. Allekirjoittamaan saapui Räävelistä Eestin ulkoasiainministeri Birk”.

Toverit, tästä rauhansopimuksesta, joka on suunnattoman tärkeä asiakirja, on keskusteltu hyvin paljon ja sen teksti on lähetetty kuriirin mukana, jonka on määrä saapua huomisaamuna, mutta me olemme nyt saaneet tarkan tekstin lennätinteitse, ja se tullaan jakamaan jo huomenna. Se tullaan käsittelemään ja ratifioimaan. Tämä asiakirja on meille sangen tärkeä. Venäjän ja Eestin rauhansopimuksella on suunnaton maailmanhistoriallinen merkitys, ja sen vuoksi, saatuumme aikaan rauhansopimuksen hallituksen kanssa, joka myös on muuttumassa demokraattiseksi ja jolla nyt tulee olemaan pysyvät suhteet meihin, vaikka sitä tähän asti on ollut tukemassa koko imperialistinen maailma — sen vuoksi meidän on pidettävä tätä suunnattoman historiallisen merkityksen omaavana tapahtumana.

Me tiedämme, että ne, jotka asennoitumisessaan horjuvat imperialismiin ja demokratian välillä, siirtyvät tavallisesti

aina jommallekummalle puolelle. Kuten näette, me olemme siis epäilemättä saamassa voiton, koska rauhansopimus on allekirjoitettu ja nyt tuon valtion täytyy esiintyä vihollistamme vastaan. Tämän tapahtuman periaatteellinen merkitys on se, että imperialismin kaudella koko maailma jakaantuu lukuisiin suuriin ja pieniin valtioihin, jota paitsi pienet valtiot ovat täysin avuttomia, ne muodostavat mitättömän pikku ryhmän verrattuna rikkaisiin suurvaltoihin, jotka alistavat joukon pieniä ja heikkoja valtioita täydellisesti tahtonsa alaisiksi. Imperialismi on luonut aikakauden, jonka kuluessa tapahtuu koko maailman, koko maapallon väestön jakautuminen vähemmistönä oleviin riistäjämaihin, sortaviin maihin, ja enemmistönä oleviin väkiluvultaan pieniin ja heikkoihin maihin, jotka ovat kuin siirtomaat riippuvaisia edellisistä.

Saadessamme aikaan rauhan Eestin kanssa me todistimme, että osaamme proletaarisena ja kommunistisena valtiona kulkea eteenpäin. Millä me olemme sen todistaneet? Kaikille sotiville, rauhaa vastustaneille ententevalloille on todistettu, että sympatiat, joita me osaamme herättää vastustajissamme ja porvarillisissa hallituksissa, että pienen maan sympatiat ovat voimakkaampia kuin koko se sotilaallinen painostus ja rahallinen apu ja kaikki ne taloudelliset siteet, jotka yhdistävät tuota pientä maata maailmanmahtaviin suurvaltoihin. Entente on huomannut, että me kykenemme voittamaan muulloinkin kuin käyttäessämme väkivaltaa — me kykenemme kumoamaan ne vaiheet ja parjaukset, joita koko maailman porvarihallitukset meistä levittävät väittäen bolshevikkien pysyvän vallassa vain väkivallan avulla. Millä keinoin me saimme yliotteen maailman imperialismin yhdistetyistä voimista kysymyksen ollessa Eestistä, joka sai aina kokea väkivaltaa tsaristisen tilanherra-Venäjän puolelta? Sillä, että todistimme osavamme luopua väkivallasta oikeaan aikaan ja vilpittömästi siirtyäksemme rauhan politiikkaan, valloittamalla puolellemme pienen valtion porvarillisen hallituksen sympatiat kaikesta kansainvälisen pääoman sille antamasta tuesta huolimatta. Tämä on tosiasia, jolla on historiallinen merkitys. Eesti on pieni maa, pieni tasavalta, mutta yleismaailmallinen imperialistinen pääoma puristaa sitä niin voimakkaasti tuhansin taloudellisin ja sotilaallisin keinoin, että maan koko väestö on tuossa puristuksessa. Ja nyt tämä

rauhansopimus todistaa, että me osaamme kaikesta uupumuksestamme, heikkoudestamme ja hajanaisuudestamme huolimatta saavuttaa voittoja valkokaartilaisarmeijasta, jota nuo imperialistit tukivat. Mahtava Entente osaa vastata väkivaltaan vielä voitokkaammalla väkivallalla, mutta tämä rauhansopimus todistaa, että me osaamme väkivaltaan turvautumattakin voittaa puolellemme porvariston myötätunnon ja kannatuksen.

Se oli mitä vaikein ulkopoliittinen tehtävä. Kapitalismi kehittyi eri maissa erilaisella vauhdilla, erilaisissa olosuhteissa ja erilaisin keinoin sekä menetelmin. Yhden maan sosialistinen tasavalta joutuu rinnatusten maailman kaikkien kapitalististen maiden kanssa ja pakottaa niiden porvariston horjumaan. Tästä tehtiin johtopäätöksiä: „Teidän asemanne on siis toivoton; joskin voititte väkivallalla valkokaartilaiset, mutta entä koko muu maailma, mitä te sille teette?” — Me voitamme senkin. Eestin kanssa solmittu rauha on todistuksena siitä, että tämä ei ole pelkkä fraasi. Kansainvälisen pääoman koko puristus on voitettu sillä alueella, missä tunnustettiin, että me olemme vilpittömästi luopuneet väkivallasta. Kansainvälinen pääoma sanoi: „Älkää solmiko rauhaa bolshevikkien kanssa, muutoin nujerramme teidät nälällä, emme anna rahallista emmekä taloudellista apua”. Ja Eesti osoittautui yhdeksi niistä pienistä, muodollisesti riippumattomista maista, joka sanoi itselleen: „Me luotamme siihen, että bolshevikit osavat paremmin elää sovussa toisten, heikompien kansojen, jopa sellaistenkin kansojen kanssa, joiden hallitus on porvarillinen, kuin kaikki maailmanmahtavat demokraattiset ententevallat”.

Demokratia ilmenee selvimmin tärkeimmässä, sodan ja rauhan kysymyksessä. Kaikki suurvallat ovat siinä tilassa, että ne valmistelevat uutta imperialistista sotaa. Koko maailman työläiset näkevät tuon kaiken joka päivä. Amerikka ja Japani voivat millä hetkellä hyvänsä hyökätä toistensa kimppuun; Englanti on anastanut Saksan kukistumisen jälkeen niin paljon siirtomaita, etteivät muut imperialistiset suurvallat milloinkaan suostu sellaiseen sovinnollisesti. Valmistellaan uutta hurjaa sotaa, ja kansanjoukot tajuavat sen. Mutta silloin Eesti solmii demokraattisen rauhan Venäjän kanssa, jolla on suunnattomat voimat ja jota syytetään siitä, että se tehtyään lopun

Judenitshista, Koltshakista ja Denikinistä heittää kaikki voimansa pienen valtion kimppuun. Sitä paitsi rauha on solmittu sellaisilla ehdoilla, että me teimme joukon alueellisia myönnytyksiä, sellaisia myönnytyksiä, jotka eivät vastanneet täydellisesti kansakuntien itsemääräämisperiaatteen tarkkaa noudattamista, todistimme teoilla, että kysymys rajoista on meistä toisarvoinen kysymys, kun taas sellainen kysymys kuin rauhanomaiset suhteet, taito odottaa jokaisen kansan sisäisten ehtojen kehittymistä on mitä tärkein ei ainoastaan periaatteellisesti, vaan myös siinä mielessä, että olemme kyenneet voittamaan puolellemme meitä kohtaan vihamielisten kansakuntien luottamuksen. Siinä, että olemme kyenneet tähän Eestin suhteen, ei ole mitään sattumanvaraista, siinä ilmeni se seikka, että erillinen ja näennäisesti voimaton, heikko proletaarinen tasavalta on alkanut saada puolelleen maita, jotka ovat riippuvaisia imperialistisista maista, ja sellaisia maitahan on suuri enemmistö. Sen vuoksi Eestin kanssa tekemällämme rauhalla on maailmanhistoriallinen merkitys. Vaikka Entente kuinka ponnistelisi saadakseen sodan alkamaan ja vaikka sen onnistuisikin muuttaa tämä rauha vielä kerran sodaksi, niin järkkymättömäksi historialliseksi tosiasiaksi jää joka tapauksessa se, että meidän onnistui yleismaailmallisen pääoman kaikesta painostuksesta huolimatta herättää porvariston hallitsemassa pienessä maassa suurempaa luottamusta kuin näennäisesti demokraattisen, mutta tosiasiaa saalistavan imperialistisen porvariston.

Siitä, millaista on tässä suhteessa ollut meidän politiikkamme verrattuna koko maailman näennäisesti demokraattisten, mutta tosiasiaa saaliinhimoisten valtioiden politiikkaan, meillä on sattumalta erittäin mielenkiintoisia asiakirjoja, jotka luvallanne esitän teille. Ne luovutti meille muuan Oleinikov-niminen valkokaartilaisupseeri eli toimihenkilö, joka oli saanut eräältä valkokaartilaishallitukselta tehtäväkseen viedä nämä mitä tärkeimmät asiakirjat toiselle hallitukselle, mutta hän toimitti nuo asiakirjat meille ⁷¹. (Suosionosoituksia.) Nämä asiakirjat onnistuttiin lähettämään Venäjälle, ja minä luen ne teille, vaikka se ottaakin melkoisesti aikaa. Ne ovat kuitenkin hyvin mielenkiintoisia, sillä ne paljastavat erittäin selvästi politiikan taustan. Ensimmäinen asiakirja on Sazonovin sähkö Gulkevitshille:

Pariisi, lokakuun 14 pnä 1919, № 668.

Vakuuttaen syvää kunnioitustaan Konstantin Nikolajevitshille S. D. Sazonov täten saattaa tiedoksi jäljennökset B. A. Bahmetevin sähköestä № 1050 ja I. I. Sukinin sähköestä № 23 Itämerenmaakuntien tilanteen johdosta.

Edelleen seuraa vieläkin kiinnostavampi asiakirja — Washingtonista lokakuun 11 pnä lähetetty sähkö:

Saatu lokakuun 12 pnä 1919. Saapuva № 3346.

Bahmetev — Ministerille.

Washington, lokakuun 11 pnä 1919, № 1050.

Viittaaan sähköeseeni № 1045.

(salakirjoitus) Valtiondepartementti perehdytti minut suullisesti Gadet'ille annettuihin ohjeisiin. Häntä nimitetään Amerikan hallituksen komissaariksi Venäjän Itämerenmaakunnissa. Häntä ei ole akkreditoitu missään venäläisessä hallituksessa. Hänen tehtävänään on tehdä huomioita ja lähettää tiedotuksia. Hänen ei pidä toiminnallaan herättää paikallisessa väestössä toiveita, että Amerikan hallitus voisi suostua tukemaan autonomiaa pitemmälle meneviä separatistisia pyrkimyksiä. Amerikan hallitus päinvastoin toivoo Itämerenmaiden väestön auttavan venäläisiä veljiään näiden yleisvaltakunnallisessa työssä. Ohjeiden perustaksi on otettu liittolaishallitusten ja ylimmän hallitsijan välisen sopimuksen tulkinta siinä muodossa kuin se on esitetty hallitukselle kesäkuun 17 pnä lähettämässäni muistiossa. Gadet'ille lähetetään otteita presidentin viimeisimmistä puheista, joissa tämä peittoasi bolshevismia.

Täten siis Amerikan hallitus ilmoitti, että sen edustaja voi antaa millaisia tahansa toimintaohjeita, mutta ei tukea riippumattomuutta, t.s. taata sitä näille valtioille. Siinä on se, mikä kuultaa läpi joko suoraan tahi välillisesti eikä ole voinut pysyä salassa Eestiltä, nimittäin että suurvallat pettävät sitä. Tietysti kaikki ovat voineet aavistella tätä, mutta meillä on asiakirjoja, ja ne julkaistaan:

Saatu lokakuun 12 pnä 1919. Saapuva № 3347.

Sukin — Ministerille.

Omsk, lokakuun 9 pnä 1919, № 28.

(salakirjoitus) Knox on lähettänyt ylimmälle hallitsijalle Britannian sotaministeriön sanoman, jossa viimeksi mainittu varoittaa siitä, että Itämerenvaltiot ovat taipuvaisia solmimaan rauhan bolshevikkien kanssa, jotka lupaavat varmasti tunnustaa heti niiden riippumattomuuden. Samalla Britannian sotaministeriö kysyy, eikö hallituksen olisi syytä paralysoida moiset lupaukset tyydyttämällä vuorostaan mainittujen valtioiden toivomukset. Me vastasimme Knoxille viittaamalla ylimmän hallitsijan kesäkuun 4 pnä suurvalloille lähettämässä nootissa esitettyihin periaatteisiin ja huomautimme samalla, että rauhan solmiminen Itämerenvaltioiden ja bolshevikkien kesken on epäilemättä vaarallista, koska se tekee mahdolliseksi vapauttaa osan neuvostojoukkoja ja avaa sulun, joka on estänyt bolshevismien tunkeutumisen länteen.

Valmius rauhanneuvotteluihin on mielestämme jo sinänsä todistus puolueiden äärimmäisestä demoralisoitumisesta näissä itsehallinnollisissa yksiköissä, jotka eivät kykene omin voimin puolustautumaan aggressiivisen bolshevismien tunkeutumiselta.

Sanoimme olevamme varmoja siitä, että suurvallat eivät voi suhtautua myötätuntoisesti bolshevismiin jatkuvaan leviämiseen, ja tähden-simme, että on välttämätöntä lopettaa avunanto Itämerenvaltioille, mikä muodostuu suurvaltojen käsissä tehokkaaksi ja sitä paitsi tarkoituksenmukaisemmaksi vaikutuskeinoksi kuin kilvoittelu lupauksien jaossa bolshevikkien kanssa, joilla ei ole enää mitään menetettävää.

Ilmoittaessani yllämainitusta pyydän teitä tekemään vastaavat esitykset Pariisissa ja Lontoossa; Bahmeteville kirjoitamme erikseen.

Saatu lokakuun 9 p:nä 1919. Saapuva № 3286.

Sablin — Ministerille.

Lontoo, lokakuun 7 p:nä 1919, № 677.

(salakirjoitus) Gutshkoville osoittamassaan kirjeessä sotaministeriön operatiivisen osaston päällikkö, jonka puoleen G. kääntyi tarjoten meikäläistä tonnistoa Judenitshille tarkoitettujen englantilaisten huoltokuljettusten helpottamiseksi, ilmoittaa, että sotaministeriön käsityksen mukaan J:n on nyt kaikkea, ja että Englannin on vaikea hoitaa tästedes tätä huoltoa. Hän kuitenkin lisää, että koska meillä on laivoja, me voisimme järjestää J:n huollon kaupallisella pohjalla, ehdolla, että saamme luottoa. Kenraali Radcliffe myöntää samalla, että J:n armeija on varustettava asiaankuuluvalla tavalla, koska se on „Itämerenvaltioiden keskuudessa ainoa voima, joka kykenee aktiivisiin operaatioihin bolshevik-keja vastaan”.

Ministeri — Bahmeteville Washingtoniin.

Pariisi, syyskuun 30 p:nä 1919, № 2442.

(salakirjoitus) Olen saanut varsin luotettavasta ruotsalaisesta lähteestä tietää, että Amerikan Tukholman-lähettiläs Morris sanoo Amerikassa suhtauduttavan yhä myötämielisemmin bolshevikkeihin ja oltavan aikeissa lopettaa avunanto Koltshakille tarkoituksena päästä kosketukseen Moskovan kanssa Amerikan kaupan etuja silmälläpitäen. Moiset virallisen edustajan lausunnot tuntuvat kummallisilta.

Saatu lokakuun 5 p:nä 1919. Saapuva № 3244.

Bahmetev — Ministerille.

Washington, lokakuun 4 p:nä 1919, № 1021.

Viittaan sähköeseenne № 2442.

(salakirjoitus) Valtiondepartementissa minulle ilmoitettiin luottamuksellisesti, että Tukholman-lähettiläs Morris ja varsinkin Kööpenhaminassa oleva Henhood ovat todellakin tunnettuja henkilökohtaisista vasemmistolaisympatioistaan, mutta että heillä ei ole täällä mitään vaikutus- eikä arvovaltaa ja että hallituksen täytyy ojentaa heitä aika ajoin tähdentämällä jyrkästi, että Amerikan politiikan muuttumattomana suuntana on hallituksemme tukeminen taistelussa bolshevikkeja vastaan.

Nämä ovat ne asiakirjat, jotka me julkaisemme ja jotka osoittavat havainnollisesti, kuinka on käyty taistelua Eestin vaiheilla, kuinka Entente yhdessä Koltshakin ja Amerikan

kanssa, Englanti ja Ranska ovat painostaneet kaikella tavalla Eestiä, ettei vain rauha bolshevikkien kanssa tulisi solmituksi, ja kuinka bolshevikit, jotka lupasivat alueluovutuksia ja takasivat riippumattomuuden, pääsivät tuossa kilvoittelussa voitolle. Sanon, että tällä voitolla on valtava historiallinen merkitys, sillä se on saavutettu käyttämättä väkivaltaa, tämä voitto on saavutettu koko maailman imperialismista, se on voitto, jonka ansiosta bolshevikit saavat puolelleen koko maailman myötätunnon. Tämä voitto ei suinkaan merkitse, että heti kohta solmitaan yleinen rauha, mutta sen sijaan tämä voitto osoittaa, että me edustamme maapallon väestön enemmistön rauhanpyrkimyksiä sotaisia imperialistisia vastaan. Ja tällainen arvio on johtanut siihen, että porvarillinen Eesti solmi rauhan meidän kanssamme, vaikka onkin kommunismin vastustaja. Jos me proletaarisena organisaationa, Neuvostotasavaltana, solmimme rauhan ja toimimme rauhan hengessä niiden porvarillisten hallitusten suhteen, jotka ovat sorretussa asemassa imperialismiin suuriin magnaateihin verrattuna, niin siitä on tehtävä johtopäätös, millaiseksi on ulkopolitiikkamme muodostuva.

Me asetamme nyt päätehtäväksemme voittaa riistäjät ja saada puolellemme horjuvat — se on yleismaailmallinen tehtävä. Horjuviksi osoittautuvat myös monet porvarilliset valtiot, jotka porvarillisina valtioina vihaavat meitä, mutta toisaalta sorrettuina katsovat paremmaksi olla sovussa kanssamme. Täten on selitettävissä rauha, jonka olemme solmineet Eestin kanssa. Tämä rauha on tietysti vasta ensimmäinen askel ja sen vaikutus tuntuu vasta tulevaisuudessa, mutta varmaa on, että se tuntuu joka tapauksessa. Latvian kanssa meillä on tähän asti ollut vain Punaisen Ristin neuvotteluja ⁷², samoin Puolan hallituksen kanssa. Toistan, Eestin kanssa solmitun rauhan täytyy välttämättä vaikuttaa, sillä perusteet ovat aivan samat — Latviaa ja Puolaa koetetaan usuttaa sotaan Venäjää vastaan samoin kuin Eestiäkin. Siinä kenties onnistutaankin, ja meidän täytyy olla valppaat, sillä sota Puolan kanssa on mahdollinen, mutta olemme varmoja, — tärkeimmät saavutukset ovat todistuksena siitä —, että me voimme solmia rauhan ja tehdä myönnytyksiä, jotka mahdollistavat kaikkinaisen demokratian kehityksen. Ja tämä kaikki saa nyt erityisen merkityksen, koska Puolan osalta kysymys on erittäin

kärkevä. Meillä on lukuisia tietoja, että porvarillisen, vanhoillisen, tilanherrojen Puolan ja kaikkien puolalaisten kapitalistipuolueiden painostuksen lisäksi kaikki entente-valtiot panevat parastaan yllyttääkseen Puolan sotaan meitä vastaan.

Te tiedätte Kansankomissaarien Neuvoston julkaisseen vetoamuksen Puolan työkansalle⁷³. Me pyydämme teitä vahvistamaan tämän vetoamuksen voidaksemme protestoida sitä yllyttämistä vastaan, jota Puolan tilanherrapiirit harjoittavat. Me ehdotamme lisäksi Puolan työtätekeville joukoille osoitettua tekstiä. Tämä vetoamus muodostuu iskuksi imperialistisille suurvalloille, jotka koettavat yllyttää Puolaa kimppuumme, sillä me asetamme työtätekevän enemmistön edut etutilalle.

Luen nyt sähkösanoman, jonka sieppasimme eilen ja joka näyttää meille, miten amerikkalainen pääoma toimii saadakseen esitetyksi meidät tiettyssä valossa ja saattaakseen meidät sotaan Puolan kanssa. Tässä sähkössä sanotaan (l u k e e). Mitään tällaista en ole puhunut enkä kuullut, mutta kyllä he valehtelemaan pystyvät, sillä eiväthän he suotta anna pääomiaan määrättyihin tarkoituksiin — valheellisten huhujen levittämiseen. Sen turvaa heille heidän porvarillinen hallituksensa. (J a t k a a s ä h k e e n l u k u a.) Näin sähkötetään Euroopasta Amerikkaan, asiaa ajetaan kapitalistien varoilla ja tarkoituksena on viime kädessä saattaa meidät mitä häikäilemättömimmällä tavalla sotaan Puolan kanssa. Amerikan pääoma koettaa täten painostaa kaikin voimin Puolaa ja tekee sen kursailematta esittäen asian siten, että bolshevikit tahtovat tehdä lopun Koltshakista ja Denikinistä voidakseen heittää kaikki „rautaiset sotajoukkonsa” Puolan kimppuun.

On tärkeää, että vahvistamme Kansankomissaarien Neuvoston päätöksen nyt heti täällä, jonka jälkeen meidän tulee toimia niin kuin olemme toimineet aikaisemminkin muiden valtioiden suhteen ja niin kuin olemme menetelleet Koltshakin ja Denikinin joukkojen suhteen. Meidän on tehtävä niin, että käännyimme viipymättä Puolan kansan puoleen ja selitämme todellisen asiointilan. Me tiedämme hyvin, että tämä keinomme vaikuttaa mitä myönteisimmällä tavalla niiden hajottamisen mielessä. Ja loppujen lopuksi tämä keino johdattaa sille tielle, joka on meille tarpeen ja jolle se on johdattanut kaikkien maiden työtätekevän väestön.

Tällä politiikalla on päästävä tiettyyn alkuun, niin vaikeaa kuin se onkin, ja kerran aloitettuamme me viemme sen lopulliseen päätökseen.

On huomautettava, että olemme noudattaneet samantilaista politiikkaa muihinkin valtioihin nähden. Me ehdotimme Gruusialle ja Aserbaidzhanille sopimuksen solmimista Denikiniä vastaan. Ne kieltäytyivät viitaten siihen, etteivät ne sekaannu muiden valtioiden asioihin. Saadaanpa nähdä, miten Gruusian ja Aserbaidzhanin työläiset sekä talonpojat suhtautuvat tähän asiaan.

Tämä politiikka on Lännen kansoihin nähden ollut vielä varovaisempaa kuin silloin, kun kysymyksessä ovat olleet Venäjän kansat. Sitä on harjoitettu sellaisten valtioiden kuin Latvian, Eestin ja Puolan suhteen sekä toisaalta useihin Idän valtioihin nähden, jotka kehityksessään ovat siirtomaiden tasolla, jotka muodostavat valtavan enemmistön ja joissa asuu maapallon väestön valtaosa. Noita maita sortaa Englanti, joka pitää yhä vieläkin siirtomaajoukkoja valtikkansa alla. Jos kohta politiikkamme Länsi-Euroopan valtioihin nähden on näin varovaista ja vaatii tiettyä ajanjaksoa, jotta ne voisivat vapautua omasta kerenskiläiskomennostaan, niin Idässä, missä olemme tekemisissä paljon takapajuisempien, uskonnollisen fanatismiin kahlehtimien maiden kanssa, jotka suhtautuvat sitäkin epäluuloisemmin Venäjän kansaan ja joita vuosikymmeniä ja vuosisatoja on rasittanut imperialismi ja tsaarivallan kapitalistinen politiikka, jota suurivaltainen Venäjä on harjoittanut niiden suhteen,— siellä meidän on oltava politiikassamme vieläkin varovaisempia ja kärsivällisempiä.

Me annoimme autonomian Bashkirian tasavallalle⁷⁴. Meidän pitää perustaa autonominen Tatarian tasavalta⁷⁵ ja samaa politiikkaa jatkamme kaikkien Idän kansojen suhteen ja sanomme itsellemme: seistessämme imperialistien suurvaltojen laajaa rintamaa vastassa me, imperialismia vastaan taistelevat, esiinnyimme liittona, joka vaatii tiivistä sotilaallista yhtenäisyyttä, ja pidämme kaikkia tämän yhtenäisyyden horjuttamiseen tähtäviä yrityksiä kerrassaan sietämättöminä ilmiöinä, kansainvälistä imperialismia vastaan käytävän taistelun etujen kavaltamisena. Tätä politiikkaa noudattaessamme meidän on kuitenkin oltava entistä varovaisempia. Jos kohta Euroopan maat joutuvat kokemaan kerenskiläisyyden kauden, niin

alemmalla kehitysasteella olevissa maissa on vielä enemmän epäluuloisuuden aineksia. Niihin pitää vaikuttaa pitempiäaikaisella tavalla. Me tuemme niiden valtioiden itsenäisyys- ja riippumattomuuspyrkimyksiä. Me vetoamme niiden työtätekeviin joukkoihin. Me sanomme: tarvitaan sotilaallisten voimien yhtenäisyyttä, tämän yhtenäisyyden rikkominen on sallimatonta.

Olemme varmoja siitä, että jatkamalla järjestelmällisesti kiinteän liiton politiikkaamme me saavutamme Idän kansojen suhteen suurempaa menestystä kuin tähän asti. Ja ne menestykset ovat suuret. Neuvostotasavalta nauttii kaikkien Idän kansojen keskuudessa suunnatonta suosiota juuri samasta syystä, jonka ansiosta meidän onnistui solmia rauha pienen läntisen valtion kanssa, nimittäin syystä, että meidät on havaittu taipumattomiksi imperialismia vastustaviksi taistelijoiksi, syystä, että me olemme ainoa tasavalta, joka taistelee imperialismia vastaan ja osaa käyttää hyväksi joka tilannetta, toimia väkivaltaan turvautumatta, ja voittaa myös kieltäytymällä käyttämästä väkivaltaa.

On itsestään selvää, että samaa politiikkaa noudatetaan paljon konkreettisemmassa muodossa myös Ukrainan tasavallan suhteen. Tässä suhteessa asiaa yksinkertaistaa jo aikaisemmin Yleisvenäläisen TpKK:n ja Ukrainan Neuvostotasavallan TpKK:n kesken solmittu sopimus. Tämä sopimus merkitsee kahden tasavallan kiinteää federaatiota taistelussa imperialistisia maita vastaan, ja me rakennamme sen pohjalla entistä kiinteämmän liiton. Ja Denikinin valtakauden katkerat kokemukset ovat saaneet Ukrainan talonpoikais- ja työläisjoukot vakuuttumaan siitä, että vain mitä kiintein liitto Venäjän tasavallan kanssa on maailman imperialismille todella voittamaton ja että valtiollinen eroaminen ei voi olla edullista imperialisminvastaisen taistelun oloissa, koska imperialismi käyttää hyödykseen kaikkinaista jakaantumista nujertaakseen Neuvostovallan; sellainen jakaantuminen on rikos. Meidän politiikkamme saa yhä suurempaa kannatusta Ukrainassa, ja olemme varmoja, että pian kokoontuva Työläisten ja talonpoikain neuvostojen yleisukrainalainen edustajakokous hyväksyy virallisesti tämän politiikan. Nämä ovat ne pikkuhuomautukset, joihin minun on rajoitettava kansainvälisen tilanteen tarkastelussa, ja ne käytännölliset ehdotukset, jotka minun on esitettävä Kansankomissaarien Neuvoston ja

Yleisvenäläisen TpKK:n nimissä — olen luetellut ne — ja haluan pyytää vahvistamaan kaikki nämä ehdotukset tällä istuntokaudella.

Siirtyessäni sisäisen rakennustyön kysymyksiin minun on aluksi pysähdyttävä tarkastelemaan eräitä hallituksemme toimenpiteitä ja sitten käytävä käsiksi pääasiaan, jona on siirtyminen uusille raiteille, siirtyminen sodan tehtävistä valtion rakentamisen tehtäviin.

Niistä sisäpolitiikkamme perustoimenpiteistä, jotka ovat tällä kahden kuukauden toimintakaudella enemmän tai vähemmän erottautuneet tavanomaisesta jokapäiväisestä työstä, on erityisen tärkeä seuraava päätös, joka kaipaa Yleisvenäläisen TpKK:n vahvistusta. Kysymyksessä on päätös kuolemanrangaistuksen lakkauttamisesta. Te tiedätte, että heti Denikinistä saavutetun suurvoiton, Rostovin valloituksen, jälkeen tov. Dzierżyński, joka johtaa Yleisvenäläistä erikoiskomiteaa ja Sisäasiain kansankomissariaattia, teki Kansankomissaarien Neuvostolle ehdotuksen ja toteutti sen omassa laitoksessaan, nimittäin että kaikinainen Erikoiskomiteasta riippuvainen kuolemanrangaistuksen soveltaminen peruutettaisiin. Kun Euroopan porvarilliset demokraatit levittävät kaikin voimin valheita Neuvosto-Venäjältä, väittäen sen olevan etupäässä terroristisen, kun sellaisia väitteitä levittävät sekä porvarilliset demokraatit että II Internationalen sosialistit, kun Kautsky on voinut kirjoittaa erikoisen „Terrorismi ja kommunismi” nimisen kirjankin, jossa hän sanoo kommunistien vallan nojautuvan terrorismiin, niin voitte kuvitella, millaisia valheita tästä asiasta levitetään, ja torjuaksemme nuo valheet olemme päätyneet siihen toimenpiteeseen, johon tov. Dzierżyński ryhtyi ja jolle Kansankomissaarien Neuvosto antoi hyväksymisensä, ja nyt tämä toimenpide kaipaa Yleisvenäläisen TpKK:n vahvistusta.

Ententen terrorismi pakotti meidät turvautumaan terroriin silloin, kun maailmanmahtavat suurvallat lähettivät sotalaumansa kimppuumme mistään piittaamatta. Emme olisi kestäneet kahtakaan päivää, jollemme olisi vastanneet armottomasti näihin upseerien ja valkokaartilaiden yrityksiin, ja se tiesi terroria, mutta Entente pakotti meidät siihen terroristisella menettelyllään. Ja me luovimme kuolemanrangaistuksen soveltamisesta heti kun olimme saavuttaneet ratkaisevan voiton, jo ennen sodan

päätymistä, heti Rostovin valloituksen jälkeen, ja osoitimme siten, että suhtaudumme omaan ohjelmaamme juuri niin kuin olemme luvanneet. Me selitämme väkivallan käytön johtuvan siitä, että on lannistettava riistäjät, lannistettava tilanherrat ja kapitalistit; kun tämä tehtävä ratkaistaan, me luovumme kaikista poikkeustoimenpiteistä. Me olemme todistaneet sen käytännössä. Ja minä luulen, luotan ja olen varma, että Yleisvenäläinen TPKK antaa yksimielisen vahvistuksensa tälle Kansankomissaarien Neuvoston toimenpiteelle ja ratkaisee sen sillä tavoin, että kuolemanrangastuksen soveltaminen Venäjällä kävisi mahdolliseksi. On itsestään selvää, että jokainen Ententen yritys palata takaisin sodan menetelmiin pakottaa meidät palaamaan takaisin entiseen terroriin; me tiedämme elävämme saalistuksen aikaa, jolloin hyvistä sanoista ei ole apua; tämän olemme pitäneet mielessä, ja heti kun ratkaiseva taistelu saatiin viedyksi päätökseen, me ryhdyimme viipymättä lakkauttamaan niitä toimenpiteitä, joita kaikissa muissa valtioissa sovelletaan loputtomiin.

Edelleen halusin kiinnittää huomiota Työläisinspektiota koskevan kysymyksen käsittelyyn. Teille tullaan tekemään tästä kysymyksestä eri selostus, ja tekisin väärin, jos puuttuisin siihen pitemmälti. Tässä suhteessa on ensivuoroisena tehtävänämmme laajojen joukkojen vetäminen mukaan hallintotyöhön, ja tämä tehtävä on vieläkin ajankohtaisempi kuin laajan rakennustyön tehtävät. Teille tullaan esittämään yksityiskohtaiset suunnitelmat, ja kun käsittelette ne ja teette niihin korjauksenne, te havaitsette, että laajat työläisjoukot on saatava entistä laajemmin mukaan tähän rakennustyöhön. Tämä on perustehtävämme ja siihen on hyvin vaikea käydä käsiksi nykyisen rappiotilan vallitessa, mutta me pyrimme siihen johdonmukaisesti.

Ratkaistavanamme on vielä yksi kysymys — osuustoimintakysymys. Olemme asettaneet tehtäväksemme koko väestön yhdistämisen osuuskuntiin, jotka olisivat toiseltaisia kuin entiset osuuskunnat, missä oli parhaassa tapauksessa vain huippuryhmiä.

Sosialismi olisi mahdollisuus, ellei se oppisi käyttämään sitä tekniikkaa, sitä kulttuuria, sitä koneistoa, jonka porvarillinen kulttuuri, kapitalismin kulttuuri on luonut. Yhtenä sellaisena koneistona on osuustoiminta, joka kehittää sitä pitemmälle, mitä korkeammalla kapitalistisen kehi-

tyksen asteella kyseessä oleva maa on. Me asetimme tehtäväksi koko maata käsittävän osuustoiminnan. Osuustoimintaan ovat tähän saakka osallistuneet vain huippuryhmät, ja siitä on ollut etua niille, kenellä on varaa maksaa jäsenmaksuja, mutta se ei ole antanut työtätekeville joukoille mahdollisuutta käyttää hyväksi osuustoiminnan etuja. Me olemme luopuneet päättäväisesti sellaisesta osuustoiminnasta, mutta emme kuitenkaan niin, että hävittäisimme ylipäänsä kaiken osuustoiminnan, vaan asetimme maaliskuu- ja huhtikuussa 1918 osuustoimintaliikkeen tehtäväksi saada toimintapiiriinsä koko väestö. Jos on olemassa osuustoimintamiehiä, jotka pitävät arvossa osuustoiminnan perustanlaskijain opetuksia (osuustoiminnan tehtävänä on vanhastaan ollut työtätekevien intressien tyydyttäminen), heidän täytyy suhtautua tähän myötämielisesti. Ja olemme varmoja, että osuustoimintajärjestöjen jäsenistön enemmistön myötätunto on meidän puolellamme, vaikka emme lainkaan yritä uskotella itsellemme, että olisimme saaneet puolellemme osuustoiminnan johtomiesten enemmistön myötätunnon, koska noiden osuustoiminnan johtomiesten katsomukset ovat porvarillisia ja pikkuporvarillisia ja he käsittävät osuustoiminnan vain kapitalistisen talouden hoidon ja paljonpuhutun vapaakaupan uudeksi muodoksi, joka tietää harvojen rikastumista ja enemmistön köyhtymistä. Me sen sijaan olemme julistaneet valtakunnalliseksi tehtäväksi sen, että osuuskunnat todella alkaisivat palvella työtätekeviä joukkoja ja että koko väestö olisi mukana osuustoiminnassa. Sitä ei voitu tehdä käden käänteessä. Annettuamme tällaisen tehtävän me olemme työskennelleet järjestelmällisesti ja tulemme työskentelemään edelleenkin viedäksemme päätökseen tämän asian, yhdistääksemme osuuskuntiin koko väestön, ja voimme sanoa varmasti, että koko Neuvostotasavalta on ehkä muutamien viikkojen tai ehkä muutamien kuukausien kuluessa muuttuva yhdeksi suureksi työtätekevien osuuskunnaksi. Sen jälkeen työtätekevien omatoimisuuden kehittyminen, heidän osallistumisensa rakennustyöhön tulee tapahtumaan vielä laajemmissa puitteissa.

Lopuksi päätimme, että kaikenmuotoiset osuustoimintajärjestöt, ei ainoastaan kulutus-, vaan myös luotto-, tuotanto- y.m. osuuskunnat yhdistettäisiin asiaankuuluvalla varovaisuudella ja asteittain Kulutusosuuskuntien

keskusliitoksi. Olemme varmoja siitä, että toimenpiteet, joihin olemme tässä suhteessa ryhtyneet, saavat kannatusta Toimeenpanevan Keskuskomitean ja paikallisten työntekijäin taholta, jotka sitten kun osuuskunnat on virallisesti yhdistetty saavat taloudellisella rakennustyöllään ja vetämällä siihen mukaan työläisten ja talonpoikien enemmistön aikaan sen,— me olemme asettaneet tämän erääksi tärkeimmäksi tehtäväksemme —, että osuustoiminnasta tulee muun muassa mitä tärkein tekijä taistelussa vanhalta kapitalistiselta valtiolta perittyä byrokratismia vastaan, taistelussa, jonka olemme ohjelmassammekin julistaneet mitä tärkeimmäksi tehtäväksi. Ja me tulemme käymään tuota taistelua kaikissa virastoissa, kaikin keinoin ja muun muassa osuustoiminnallisen yhdistämisen tietä sekä vetoamalla porvarillisten osuustoimintahuippujen asemesta todellisiin työtekeviin joukkoihin, joiden kaikkien tulee ryhtyä itsenäiseen työhön järjestämään osuustoimintaa.

Edelleen haluaisin sisäisen rakennustyön kysymyksistä mainita siitä, mitä on tehty maatalouden alalla. Järjestyksen aikaansaamiseksi maankäytössä Maatalouden kansankomissaari julkaisi heinäkuussa 1919 kiertokirjeen toimenpiteistä tiheään toistuvien osuusmaan uudestijakojen ehkäisemiseksi. Kiertokirje julkaistiin heinäkuun 1 p:nä „Izvestija VTsIK” lehdessä, ja se on otettu „Työläisten ja Talonpoikien Hallituksen asetus- ja säädöskokoelmaan”. Kiertokirje on tärkeä siksi, koska se antaa vastauksen talonpoikien lukuisiin pyyntöihin ja esityksiin, joissa osoitetaan, että pientalouden ollessa vallitsevana usein toistuvat uudestijaot ovat haitanneet työkurin parantamista, työn tuottavuuden kohottamista. Tällä kannalla on myös Kansankomissaarin Neuvosto, joka antoi Maatalouden komissariaatin tehtäväksi esittää uudestijakojen toimeenpanojärjestystä koskevan ohjesääntöluonnoksen. Mainittu luonnos tulee lähiaikoina käsiteltäväksi. Niin ikään Maatalouden kansankomissariaatti asettaa tehtäväkseen ryhtyä useihin kiireellisiin toimenpiteisiin kotieläinkannan lisäämiseksi ja talouskaluston kunnostamiseksi. Tässä suhteessa nimenomaan paikallisten työntekijäin järjestelmällisellä työllä on suuri merkitys, ja toivomme, että Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean jäsenet painostavat asiaankuuluvalla tavalla viranomaisia ja myötävaikuttavat siihen, että nämä Maatalouden kansankomissariaatin toimenpiteet

saadaan toteutetuksi käytännössä mahdollisimman lyhyessä ajassa.

Siirryn nyt rakennustyömme viimeiseen ja oikeastaan tärkeimpään kysymykseen — kysymykseen työarmeijoista ja työmobilisaatiosta. Vaikeimpia tehtäviä yhteiskuntaelämän jyrkissä siirtymävaiheissa ja muutoksissa on jokaisen siirtymävaiheen omalaatuisuuden huomioonottaminen. Miten sosialistien tulee taistella kapitalistisen yhteiskunnan sisällä — se ei ole vaikea ongelma ja se on jo kauan sitten ratkaistu. Millaiseksi on käsitettävä kehittynyt sosialistinen yhteiskunta — sekään ei ole vaikeata. Tämäkin ongelma on ratkaistu. Mutta miten on käytännössä toteutettava siirtyminen vanhasta, totunnaisesta ja kaikille tutusta kapitalismista uuteen, vielä syntymättömään sosialisiin, jolta puuttuu vankkaa pohjaa — siinä kaikkein vaikein tehtävä. Sellainen siirtyminen vaatii parhaassa tapauksessa monia vuosia. Tuon siirtymäkauden sisällä politiikkamme jakautuu lukuisiin vielä pienempiin siirtymävaiheisiin. Ja ratkaistavanamme olevan tehtävän koko vaikeus, politiikan koko vaikeus ja politiikan koko taito on siinä, että osataan ottaa huomioon jokaisen tuollaisen siirtymävaiheen omalaatuiset tehtävät.

Olemme vastikään ratkaisseet tärkeimmältä osaltaan, pääpiirteissään, joskaan emme vielä loppuun asti, sodankäyntitehtävän. Asetimme tehtäväksemme torjua hinnalla millä hyvänsä valkokaartilaiden rynnistyksen. Sanoimme: kaiken täytyy meillä palvella sodan tarkoitusperiä. Se oli oikeaa politiikkaa. Tiedämme vallan hyvin, että tuo politiikka merkitsi ennen kuulumattomia rasituksia selustassa, vilua, nälkää ja talouden rappioitumista, mutta nimenomaan se seikka, että Punainen Armeija — siitä muuten annetaan sellaisia arvioita, joista luin äsken muutamia esimerkkejä — on ratkaissut tuon tehtävän mitä takapajuisimmassa maassa, todistaa tässä maassa olevan uusia voimia, muutenhan ei olisi voitu muodostaa tätä esikuvalista armeijaa eikä voittaa materiaalisesti voimakkaampia armeijoita. Mutta keskitettyämme koko valtiokoneiston huomion tähän asiaan ja onnistuttuamme ratkaisemaan tämän omalaatuisen tehtävän — alistimme kaiken palvelemaan sodan tarkoitusperiä — tilanne on alkanut vaatia nopeaa ja jyrkkää muutosta. Sotaa emme ole vielä lopettaneet. Meidän on säilytettävä täydellisesti sotilaallinen

valmius, Denikinin joukoista on tehtävä loppu, on näytettävä kaikkien maiden tilanherroille ja kapitalisteille, että mikäli he aikovat vielä selvitellä sodalla välejänsä Venäjän kanssa, heidän käy samoin kuin Koltshakin ja Denikinin. Sen vuoksi emme saa mitenkään heikentää sotavoimiamme. Ja samaan aikaan on suunnattava koko maa toisille raiteille, järjestettävä uudelleen koko koneisto. Ei ole mahdollista eikä tarpeellistakaan teroittaa pitemmälti huomiota siihen, että kaiken pitää palvella sodan tarkoituksperiä, koska sotatehtävä on pääpiirteissään ratkaistu.

Nyt on vuorossa siirtyminen sodasta rauhanomaiseen rakennustyöhön sikäli omalaatuisissa olosuhteissa, että emme voi kotiuttaa armeijaa, sillä meidän on otettava lukuun sellainen mahdollisuus, että samainen Puola tai jotkut muut valtiot, joita Entente yhä usuttaa kimppuume, aloittavat hyökkäyksen. Tämän tehtävän se omalaatuisuus, että meidän täytyy voimatta heikentää sotavoimiamme suunnata uusille, rauhanomaisen taloudellisen rakennustyön raiteille koko Neuvostovallan koneisto, joka on keskitettyä sodankäyntiin, vaatii poikkeuksellisen suurta huomiota ja on esimerkkinä siitä, että me emme voi selviytyä tästä yleisten kaavojen, yleisten ohjelmakohtien, kommunismin yleisten periaatteiden turvin, vaan meidän on otettava huomioon nämä kapitalismista kommunismiin johtavan siirtymäkauden omalaatuiset olosuhteet, siirtyminen sellaisen maan asemasta, jonka koko huomio oli keskitetty sofaan, sellaisen maan asemaan, joka on saavuttanut ratkaisevan voiton sotilaallisella alalla ja jonka tulee ryhtyä ratkaisemaan sotilaallisesti taloudellisia tehtäviä, ratkaisemaan sotilaallisesti siksi, koska tilanne on tavattoman vaikea, kuten te kaikki tiedätte. Loppupalvi tuottaa ja on tuottanut työtätekeville joukoille ennen kuulumattomia vaikeuksia, nälkää, vilua ja talouden rappioitumista. Meidän on voitettava tämä kaikki hinnalla millä hyvänsä. Me tiedämme, että voimme sen tehdä. Sen on Punaisen Armeijan tarmokkuus meille todistanut.

Jos kerran olemme jaksaneet taistella tähän saakka, kun olemme olleet saarrettuina joka taholta ja eristettyinä rikkaimmista vilja- ja kivihiilialueista, niin nyt kun olemme päässeet käsiksi niihin kaikkiin ja kun meillä on mahdollisuus ratkaista yhteisvoimin Ukrainan kanssa taloudellisen rakennustyön tehtäviä, me voimme ratkaista perustehta-

vän: koota suuren määrän viljaa sekä elintarvikkeita ja kuljettaa ne teollisuuskeskuksiin käydäksemme käsiksi teolliseen rakennustyöhön. Tähän tehtävään meidän tulee keskittää kaikki voimamme. Huomion siirtäminen siitä joihinkin muihin käytännön tehtäviin on sallimatonta: se pitää ratkaista sotilaallisin keinoin, kaikella ankaruudella, syrjäyttäen kokonaan kaikki muut intressit. Me tiedämme, että lukuisat täysin oikeutetut vaatimukset ja intressit joutuvat kärsimään, mutta jollemme niin tekisi, emme voittaisi sotaa. Nyt on siirryttävä äkkiä ja ripeästi luomaan rauhanomaisen taloudellisen rakennustyömme perustaa. Sellainen perusta on luotava muodostamalla suuria elintarvikevarastoja ja kuljettamalla ne maan keskialueille; kulkulaitoksen tehtävänä on raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetus. Että olemme löytäneet oman tiemme, sitä osoittaa se, kun vuoden 1917 elokuusta vuoden 1918 elokuuhun kokosimme 30 miljoonaa puutaa viljaa, seuraavana vuonna 110 miljoonaa, mutta nyt olemme koonneet viidessä kuukaudessa 90 miljoonaa puutaa, koonneet Elintarvikeasiain komissariaattimme koneiston avulla, koonneet sosialistista eikä kapitalistista menettelytapaa soveltaen, kiinteisiin hintoihin, talonpoikien viljanluovutusvelvollisuuden pohjalla eikä vapaille markkinoilla tapahtuvan myynnin kautta. Olemme varmoja, että tämä tie on oikea ja antaa meille mahdollisuuden saavuttaa sellaisia tuloksia, jotka turvaavat suunnattoman laajan rakennustyömme menestyksen.

Kaikki voimat on keskítettävä tämän tehtävän täyttämiseen, kaikki sotilaallisessa rakennustyössä kunnostautuneet sotilaalliset voimat on siirrettävä näille uusille raiteille. Tällainen on se omalaatuinen tilanne, se omalaatuinen siirtymävaihe, joka synnytti ajatuksen työarmeijoista ja josta aiheutui laki ensimmäisen työarmeijan muodostamisesta Uralilla sekä Ukrainan työarmeijan perustamisesta, edelleen laki reserviarmeijan voimien käyttämisestä työpalveluun, edelleen Neuvostovallan julkaisema päätös työvelvollisuuskomiteoista ⁷⁶. Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean jäsen esittelee teille kaikki nämä lait yksityiskohtaisessa, seikkaperäisessä alustuksessaan. Minä en tietenkään voi syventyä tähän asiaan, koska se voidaan valaista riittävän selvästi erillisessä alustuksessa. Tähdenän vain sitä merkitystä, mikä on tällä kaikella yleisessä politiikassamme, tällä siirtymävaiheella, joka asettaa

omalaatuisiksi tehtäviksemme kaikkien voimien jännittämisen sotilaalliseen tapaan, niiden järjestämisen, jotta saisimme kootuksi suuria elintarvikevarastoja ja kuljetetuksi ne teollisen rakennustyön keskuksiin. Sitä varten on hinnalla millä hyvänsä perustettava työarmeijoita, järjestäydyttävä sotilaalliseen tapaan, supistettava, pienennettävä, jopa suljettava koko joukko virastoja tehdäksemme hinnalla millä hyvänsä lähikuukausien aikana lopun kulkulaitoksen rappiotilasta, selviytyäksemme tästä epätoivoisesta tilanteesta, loppupalven mukanaan tuomasta vilusta, nälästä ja kurjuudesta. Siitä pitää selviytyä. Me voimme tehdä sen. Ja kun Yleisvenäläinen TpKK vahvistaa kaikki toimenpiteet työvelvollisuuden ja työarmeijain osalta, kun se juurruttaa tämän ajatuksen entistä lujemmin laajojen väestöjoukkojen keskuuteen ja vaatii kaikilta paikallisilta työntekijöiltä sen toteuttamista, niin voimme olla aivan varmoja, että selviydymme tästä mitä vaikeimmasta tehtävästä heikentämättä vähääkään sotilaallista valmiuttamme.

Meidän täytyy sotilaallista valmiuttamme heikentämättä siirtää Neuvostotasavalta hinnalla millä hyvänsä taloudellisen rakennustyön uusille raiteille. Tämä tehtävä on suoritettava lähiviikkoina, ehkä lähikuukausina. Jokaisen neuvosto- ja puoluejärjestön on ponnisteltava kaikin voimin kulkulaitoksen rappiotilan poistamiseksi ja viljavarojen lisäämiseksi.

Silloin ja vain silloin meillä tulee olemaan perusta, vankka pohja laajaa teollista rakennustyötä varten, Venäjän sähköistämistä varten. Ja näyttääksemme väestölle ja varsinkin talonpoikaistolle, että meillä on tässä suhteessa laajoja suunnitelmia, jotka eivät ole mielikuvituksen tuotetta, vaan perustuvat tekniikkaan, ovat tieteen valmistelemia, ja sitä varten meidän on mielestäni tehtävä päätös — toivon TpKK:n antavan sille hyväksymisensä —, jolla Korkeimman kansantalouseluoston ja Maatalouden kommissariaatin tehtäväksi annetaan laatia keskinäisessä yhteisymmärryksessä Venäjän sähköistämistä koskeva suunnitelmaehdotus.

Onnistuin Valtion kustannusliikkeen avun ja entisen Kushnerevin, nykyisen 17. Valtion kirjapainon työläisten tarmokkuuden ansiosta saamaan aikaan, että meillä on erittäin lyhyessä ajassa julkaistu Krzhizhanovskin kirjanen „Venäjän sähköistämisen perustehtävät”. Huomenna tuo

kirjanen jaetaan Yleisvenäläisen TpKK:n kaikille jäsenille. Tuossa Korkeimman kansantalousneuvoston sähkötekniisessä alaosastossa työskentelevän tov. Krzhizhanovskin kirjasessa esitetään yhteenvedot siitä, mitä on jo tehty, ja herätetään kysymyksiä, joiden propaganda — ei käytännöllinen soveltaminen, vaan propagoiminen — on nyt eräs tärkeimpiä tehtäviämme.

Toivon TpKK:n hyväksyvän päätöksen, jolla TpKK:n nimissä annetaan Korkeimman kansantalousneuvoston ja Maatalouden kansankomissariaatin tehtäväksi laatia muutamana kuukauden aikana — kyseisenä aikana meillä on muita käytännön tehtäviä — laatia tieteen ja tekniikan edustajien avulla laaja ja täydellinen Venäjän sähköistämisuunnitelma. Kirjaseen tekijä on aivan oikeassa valitessaan sen mottolauseeksi ajattelman: „Höyryn aikakausi on porvariston aikakausi, sähkön aikakausi on sosialismin aikakausi”. Meillä pitää olla uusi teknillinen perusta uutta taloudellista rakennustyötä varten. Tuona uutena teknillisenä perustana on sähkö. Sille perustalle meidän pitää rakentaa kaikki. Se vaatii vuosia. Me emme pelkää kymmenen emmekä kahdenkymmenen vuoden työtä, mutta meidän täytyy näyttää talonpoikaistolle, että teollisuuden ja maatalouden entisen toisistaan eristymisen asemesta, tuon mitä syvällisimmän ristiriidan asemesta, joka antoi elinvoimaa kapitalismille, kylvi eripuraisuutta teollisuustyöläisten ja maataloustyöläisten välille — sen asemesta me asetamme tehtäväksemme palauttaa talonpoikaistolle sen, mitä olemme saaneet siltä lainaksi viljana, sillä tiedämme, ettei paperiraha tietenkään ole viljan vastike. Tuo laina meidän pitää palauttaa järjestämällä teollisuus ja toimittamalla talonpojille sen tuotteita. Meidän tulee näyttää talonpojille, että teollisuuden järjestäminen nyky-aikaisen korkeimman tekniikan perustalla, sähköistämisen perustalla, mikä liittyy yhteen kaupungit ja maaseudun, tekee lopun kaupungin ja maaseudun välisestä eripuraisuudesta, auttaa kohottamaan maaseudun kulttuuritasoa, auttaa voittamaan syrjäisimmilläänkin perukoilla takapajuisuuden, valistumattomuuden, kurjuuden, sairaudet ja metsäläisyyden. Ryhdymme toteuttamaan sitä heti, kun suoriudumme vuorossa olevasta perustehtävästämme. Tätä varten emme poikkea hetkeksikään käytännöllisestä perustehtävästämme.

Lähikuukausina on keskitettävä kaikki voimat elintarvikekuljetuksiin ja elintarvikkeiden hankinta-alueiden laajentamiseen. Vähäisintäkään poikkeamista tästä ei voida sallia. Ja samalla tieteen ja tekniikan asiantuntijat valmistelkoot moniksi vuosiksi eteenpäin koko Venäjän sähköistämisen suunnitelmaa. Olkoon se yhdysside ulkopuoliseen maailmaan, kapitalistiseen Eurooppaan, minkä olemme saaneet aikaan, se ikkuna, jonka olemme itsellemme avanneet solmimalla rauhan Eestin kanssa, olkoon se myötävaikuttamassa siihen, että saisimme viipymättä tarpeellista teknillistä apua. Ja ratkaistuamme lähikuukausina kulkulaitosta ja elintarvikevarustelua koskevat perustehtävät, ratkaistuamme työvelvollisuuteen liittyvät tehtävät, joihin keskitämme kaikki voimamme kiinnittämättä lähiaikana huomioitamme mihinkään muuhun, ratkaistuamme ne me näytämme, että osaamme ryhtyä toteuttamaan moniksi vuosiksi eteenpäin suunnitellun rakennustyön tehtäviä, siirtämään koko Venäjää korkeammalle teknilliselle perustalle, joka poistaa kaupungin ja maaseudun välisen ristiriitaisuuden ja antaa mahdollisuuden voittaa täydellisesti ja ratkaisevasti maaseudun takapajuisuuden, pirstoutuneisuuden, hajanaisuuden ja valistumattomuuden, mikä on tähän saakka ollut kaiken luutuneisuuden, kaiken takapajuisuuden ja sorron pääasiallisimpana syynä. Ja tällä alalla, teollisuuden uudestijärjestelyn rauhanomaisella verettömällä rintamalla me saavutamme, jos otamme avuksi kaikki sotilaalliset tottumuksemme, keskitämme kaiken tarmon ja kaikki voimat tähän tehtävään — me saavutamme tällä alalla vielä ratkaisevampia, vielä suurempia voittoja kuin ne, joita olemme saavuttaneet sotatantereella. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

*Lyhyet selostukset
julkaistu helmikuun 3 p:nä 1920
„Pravda” lehdessä 23. numerossa
ja „Izvestija VTsIK” lehdessä
23. numerossa*

*Julkaistaan ensi kerran
täydellisesti*

*Julkaistaan
pikakirjoituksen mukaan*